

ο γίγαντας που ξύπνησε (Quick China)

ο γίγαντας που βούλιαξε και αναδύεται (Smart Russia)

ο γίγαντας που βουλιάζει (Smart Greece)

Από τον **Βύρωνα Τομάζο**
Μηχανολόγο, Απόφοιτο Πολυτεχνείου Μονάχου
e-mail: byron.tomazos@wartsila.com

Σε ένα προηγούμενο άρθρο μου είχα γράψει για τη Κίνα, το δράκο που ο Καζαντζάκης είχε προβλέψει ότι θα ξυπνήσει και όντως ξύπνησε για τα καλά.

Το έναυσμα αυτού του άρθρου είναι μία πρόσφατη εμπειρία που είχα με δύο Κινέζικα ναυπηγεία, μέλη ενός εκ των οποίων είχα την ευκαιρία να ξεναγήσω για λίγες ημέρες στην Κρήτη και στην Αθήνα.

Μια παρέα, πέντε άτομα (εκ των οποίων μία όμορφη γυναίκα με προσωπικότητα), χωρίς ιδιαίτερη οικονομική επιφάνεια, χωρίς ισχυρές κυβερνητικές «πλάτες», με κύρια εφόδια τις γνώσεις, το όραμα και το μεράκι για δημιουργία και κοινωνική άνοδο, το 2004, αποφάσισαν να ιδρύσουν ένα ναυπηγείο σε ένα νησί λίγες ώρες εξώ από τη **Σανγκάι** το «Zhou-san».

Μπορεί να μοιάζει απίστευτο για τη γηρασμένη Ευρώπη όμως πιστέψτε το, το Δεκέμβριο του 2006 παραδόθηκε το πρώτο βαπόρι σε γερμανό εφοπλιστή! Βαπόρι με ικανότητα μεταφοράς 1.100 κοντέινερς (περίπου 1.000 ιταλικές).

Θα προσπαθήσω να σκιαγραφήσω τι σημαίνει αυτό το κατόρθωμα και με αυτο το παράδειγμα σε πλατφόρμα να προσπαθήσουμε να φανταστούμε **πώς μια χώρα πετυχαίνει την ανάπτυξη** που θα την καταστήσει υπερδύναμη και αν είναι δυνατό να κάνουμε αναγωγές και -γιατί όχι- όνειρα για το δικό μας αναπτυξιακό όραμα.

Υπολογίζω ότι το ναυπηγείο έχει μέγεθος τρεις έως τέσσερις φορές μεγαλύτερο από το ναυπηγείο του Σκαρμαγκά, με σούπερ μοντέρνα μηχανήματα και προσωπικό περίπου 5000, οι οποίοι κυκλοφορούν σαν στρατιώτες.

Το στήσιμο του Ναυπηγείου και το όλο management έχει γίνει από πολλές εταιρίες, κυρίως δυτικές, αλλά ο συντονισμός και η ταχύτητα είναι κάτι το ασύλληπτο. Έχει τελειώσει σε πέντε χρόνια την κατασκευή 38 πλοίων και έχει παραγγείλες για άλλα 40. Για εμάς, που έχουμε μια εμπειρία από ναυπηγήσεις, τα νούμερα και ο χρόνος είναι ασύλληπτα.

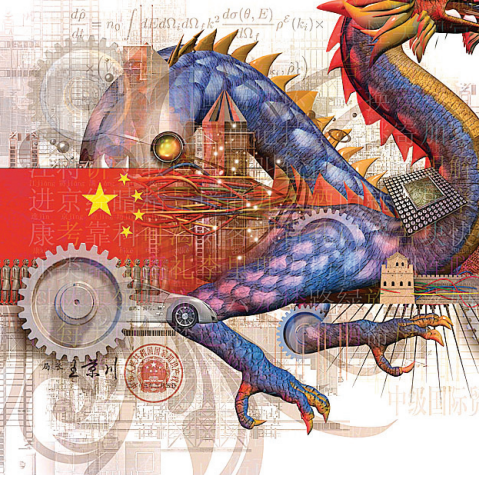
Ένα τέτοιο έργο χρειάζεται κάτω από τις πιο άριστες συνθήκες στην Ευρώπη τουλάχιστον τρία χρόνια να στηθεί και να αρχίσει την παραγωγή. Για την Ελλάδα -δεν το συζητάμε- θέλει μόνο πέντε χρόνια να περάσουν περιβαλλοντολογικές μελέτες αρκετές φορές και από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Αρκεί να αναφέρω ότι ένα πράσινο έργο με ανεμογεννήτριες καθυστερεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας γιατί είναι κοντά σε ένα μοναστήρι και ο «γλυκός» θόρυβος της ανεμογεννήτριας ενοχλεί την καλόγρια στην προσευχή της...

Το πρώτο ναυπηγείο θέλει να επεκταθεί, αλλά δίπλα του είναι ένα χωριό χιλίων κατοίκων, το οποίο θα μετακινηθεί ολόκληρο με εντολή της κυβερνήσεως εντός δύο μηνών. Ωστόσο αυτό δε σημαίνει απαραίτητα ότι η μετακίνηση δε θα γίνει με κάποιο σεβασμό στις ανάγκες των κατοίκων.

(Αυτό μου θυμίζει το αεροδρόμιο της Χίου που ολόκληρο νησί δεν έχει διεθνές αεροδρόμιο γιατί πρέπει να μετακινηθούν καμιά δεκαριά σπίτια και έτσι καθυστερεί 25 χρόνια (κυρίως στο Συμβούλιο της Επικρατείας) και διερωτώμαι: **«Πού είμαστε και Που πάμε, πώς θα ανταγωνιστούμε αυτούς τους ανθρώπους»** και λυπάμαι για την μοίρα μας. Η ζημιά στο νησί, λόγω μη δυνατότητας προσεγείωσης μεγάλων αεροπλάνων είναι ανυπολόγιστη.)

Έχουμε λοιπόν τα εξής συστατικά: Μια ομάδα ανθρώπων με μεράκι, όρεξη για δουλειά και όραμα, ένα κρατικό μηχανισμό που αξιοκρατικά προωθεί και στηρίζει τους ικανούς, μια κοινωνία με θέληση να δημιουργήσει και ιδού αυτό που η Ευρώπη, και προπαντός δυστυχώς η Ελλάδα, έχει απωλέσει τη δυνατότητα ανάπτυξης νέας ανταγωνιστικής μονάδας παραγωγής.

Ο άλλος Γίγαντας, η Ρωσία, που όπως οι πιο παλιοί θυμόμαστε, κατέκτησε την επιστήμη, με τον πρώτο τεχνικό δορυφόρο και τον πρώτο άνθρωπο στο διάστημα. Το κράτος αυτό τότε, παρόλη την γραφειοκρατία, έδινε μεγάλη σημασία στις επιστήμες και ήταν γενναϊόδωρος υποστηρικτής της επιστήμης και της τεχνολογίας. Μετά την πτώση της Σοβιετικής Ένωσης, η οποία έγινε γρήγορα και ανεξέλεγκτα, κατέρρευσαν τα πάντα, μαζί και

οι επιχορηγήσεις για τις επιστήμες... Μπήκε γρήγορα στην ελεύθερη οικονομία, χωρίς να υπάρχει καμία επιτήρηση και υποδομή. Το κράτος, αντί να βοηθήσει, ληλάτησε τα πάντα.

Οι επιστήμονες έφυγαν, οι γνώσεις και τα Ινστιτούτα ληλατήθηκαν και σε μία γενιά έπεσε το ακαθάριστο εισόδημα (ΑΕΠ) στο 50% και οι επενδύσεις για επιστήμες - κυρίως στρατιωτικά από το υψηλό 6% στο 1,5% που παραμένει

και σήμερα.

Η Ρωσία μετατράπηκε σε μία χώρα στηριγμένη στους φυσικούς πόρους, κυρίως πετρέλαιο και αέριο, υποτιμητικό για αυτόν τον γίγαντα που αρχίζει από την Βαλτική φτάνει στον Ειρηνικό και έστειλε τον άνθρωπο στο διάστημα.

Όλα έχουν υποβαθμιστεί αφού μέχρι σήμερα κανένα από τα Πανεπιστήμια της Ρωσίας δεν είναι μέσα στα πρώτα 100 παγκοσμίως. Η χώρα υστερεί επίσης σε υποδομές αφού τον χρόνο φτιάχνονται 1.000 χιλ. δρόμοι σε σύγκριση με την Κίνα που φτιάχνονται 47.000 χιλ. δρόμοι.

Όμως οι Μεγάλοι ηγέτες, όπως ο Ρούτιν και ο Πρόεδρος Μεντβέντεφ, συνειδητοποίησαν το πρόβλημα της χώρας, το οποίο είναι κυρίως η διαφθορά και η γραφειοκρατία και είπαν: **«πρέπει να ανασυνταχθούμε και να σκοτώσουμε τον δράκο της διαφθοράς που είναι μέσα μας»**, 71% των επιχειρήσεων ανέφεραν ότι έπεσαν θύματα εκμετάλλευσης από το κράτος και την αστυνομία. Είμαι σίγουρος λοιπόν ότι θα το πετύχουν.

Ο Πούτιν έκανε αρκετές κινήσεις διαλεύκανσης και περιστολής.

Ο Μεντβέντεφ θέλει να δώσει ένα όραμα στη Ρωσία που να στηρίζεται στα μυαλά, και όχι στη δύναμη του πετρελαίου, της βόμβας και στο Κρεμλίνο. Πρωτοστατεί σε μία κίνηση που λέγεται **Smart Russia** ιδρύοντας μία καινούρια πόλη.

Στα προάστια της Μόσχας το **Sholokhov**, θα γίνει το Silicon Valley (νέες επικοινωνίες, βιοιατρική, διάστημα πυρηνική ενέργεια, ναυτε-

Η ανάπτυξη στηρίζεται στην έρευνα, τα νέα προϊόντα και υπηρεσίες.

Οι Ρώσοι υπολογίζουν ότι μέχρι το 2020 θα έχουν αυξήσει το ΑΕΠ 8 - 10% ή ακόμα και 15% των εξαγωγών με αυτή τη κίνηση και πρωτοβουλία. **So What?**

Γιατί τα γράφω όλα αυτά; Μήπως βάλω ένα τούβλο και εγώ στο κτίριο της αναδόμησης και ανασυγκρότησης της χώρας μας. Ζούμε σε μια παγκοσμιοποιημένη κοινωνία στην οποία υπάρχουν τρομερές αλληλεπιδράσεις. Πρέπει να είμαστε σε συνεχή εγρήγορση και να παρακολουθούμε τι γίνεται δίπλα μας, στον κόσμο δηλαδή.

Σε ότι αφορά τη Ναυπηγοεπισκευαστική, εκεί πρέπει να γίνουν πολλά, έχουμε την υποδομή και τη γνώση και χρειαζόμαστε τολμηρές κρατικές πρωτοβουλίες και εργασιακή ειρήνη. Επικέντρωση σε ειδικά πλοία σχετικά μικρού μεγέθους π.χ. Mega Yachts και οργάνωση των επισκευαστικών μας μονάδων. Μπορούμε να κάνουμε και εμείς πολλά, με προϋπόθεση πάντα την εργασιακή ειρήνη.

Σε ότι αφορά το **Hellas Silicon Valley**, θα μπορούσε, γιατί όχι, να δημιουργηθεί ένα valley σε μικρότερη κλίμακα. Σε ένα χωριό του οποίου θα παραχωρήσει το κράτος και τον χώρο και την υποδομή, τύπου ΒΙΠΑ Σχιστού στα περίχωρα της Αθήνας (όχι επαρχία, δεν πάει ο κόσμος).

Ένας συμφοιτητής μου από το Μόναχο, ο Καθηγητής **Βασίλης Μακίος** έχει δημιουργήσει μαζί με άλλους το CORALLIA, το πρώτο cluster (Συνεργατικό σχηματισμό συνεργασίας) στην Ελλάδα, το οποίο από το 2006 μέχρι σήμερα ακολουθεί μία αυξανόμενη πορεία σε αριθμό μελών (αριθ-

μεί περίπου 100), περιλαμβάνοντας ελληνικές καινοτόμες επιχειρήσεις, Πανεπιστήμια, εργαστήρια, ερευνητικά Ινστιτούτα από όλη την Ελλάδα. Και εδώ μιλάμε γενικά για ανάπτυξη - γιατί λοιπόν να μην δοθεί ένας τέτοιος χώρος με χρηματοδότηση, π.χ. σε επιστήμονες σαν τον Μακίο, να το οργανώσουν

περαιτέρω και να το αναπτύξουν, αφού μπορούν να συμβάλλουν τόσο σημαντικά στην ανάπτυξη, αύξηση του ΑΕΠ, των θέσεων εργασίας κλπ;

Υπάρχουν πολλοί επιστήμονες, Έλληνες ανά

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΣΧΙΣΤΟΥ

τον κόσμο, που σίγουρα θα θέλουν να συμμετάσχουν σε αυτή την προσπάθεια. Αν λοιπόν δοθεί π.χ. ένα κλάσμα από το

ποσό που θα δώσουν οι Ρώσοι - π.χ. 1/20 των Ρώσων 50 εκατομμύρια ευρώ στην αρχή, είναι χρήματα που θα αποδώσουν πιστεύω στο ίδιο ποσοστό με τους Ρώσους στο ΑΕΠ και στις εξαγωγές, διότι έχουμε πολλούς επιστήμονες.

Πρέπει να παραδεχτούμε και εμείς ότι όλοι μας λίγο έως πολύ τα τελευταία χρόνια ζήσαμε πάνω από τις δυνατότητες μας, παράγαμε λιγότερα και καταναλώναμε/ξοδεύαμε περισσότερα. Και συν τοις άλλοις, μέσα στην νοοτροπία μας και στην κουλτούρα μας υπάρχει και το μικρόβιο της διαφθοράς, το οποίο πρέπει και εμείς σιγά σιγά να αποβάλλουμε.

Χρειαζόμαστε ανάπτυξη. Η ανάπτυξη θα λύσει τα οικονομικά μας προβλήματα, θα καταργήσει τη γραφειοκρατία της στείρας αντιπαράθεσης, θα εγκαθιδρύσει εργασιακή ειρήνη, δίκαιη κατανομή του εισοδήματος και φορολογίας, σωστές και δίκαιες συντάξεις και πρώτα από όλα απαλλαγή από το σύνδρομο της απαισιοδοξίας, διότι η ανάπτυξη θέλει δημιουργικούς ανθρώπους.

Η Ανάπτυξη είναι μια διαδικασία που περιλαμβάνει όλες τις πλευρές μιας κοινωνίας. Χρειαζονται προσπάθειες όλων των αγορών, της κυβέρνησης, των μη κυβερνητικών οργανισμών, των συνεταιρισμών κλπ.

Είναι αποκαρδιωτικό, σε όλους σχεδόν τους δείκτες είμαστε ουραγοί π.χ. ανταγωνιστικότητα -0,97%, Γερμανία 1%, Σουηδία 1,2%, Κύπρος 0,29%. Εμείς είμαστε μόνο μπροστά από τη Βουλγαρία, Ουγγαρία, Ρουμανία και τη Σλοβενία. Στις δαπάνες για έρευνα και τεχνολογία πάλι ουραγοί... 0,58% του ΑΕΠ ενώ π.χ. η Σουηδία είναι στο 4,17%, η Ευρωζώνη στο 1,85%, η Γερμανία στο 2,46%.

Το δημόσιο θα φτιάξει μόνο όταν συνδεθεί

η αμοιβή με την παραγωγικότητα.

Η Κομισιόν ετοιμάζει δείκτες ανταγωνιστικότητας, οι οποίοι θα λαμβάνουν υπόψη πολ-

λές παραμέτρους. Υπολογίζεται να είναι έτοιμοι μέσα στον Ιούλιο. Ευελπιστώ να τα λάβουμε υπόψη μας και να σταματήσουμε ξεπερασμένα slogan. Ο λαός θα χορτάσει από την πίττα της ανάπτυξης, η οποία αφορά κάθε πτυχή της κοινωνίας, της προσπάθειας όλων μας της κυβέρνησης, των εταιριών, των μεμονωμένων contributors, των ινστιτούτων και άλλων.

Χρειαζόμαστε μια αειφόρο οικονομική ανάπτυξη, η οποία υλοποιείται λαμβάνοντας υπόψη τη φυσική παραγωγή περιβάλλοντος και την βιωσιμότητα.

Χρειαζόμαστε αλλαγή νοοτροπίας και προσέγωση, ηγέτες τολμηρούς με πρωτοβουλίες και τόλμη. Ο σημερινός πρωθυπουργός μας προσπαθεί και νομίζω ότι όλοι πρέπει να δείξουμε κατανόηση, πρέπει να επιστρατεύσουμε τους ικανούς και τέτοιοι «Μακοί» υπάρχουν πολλοί στην Ελλάδα και στο εξωτερικό σε όλους τους τομείς.

Ας παραδειγματιστούμε από τους Κινέζους και τους Ρώσους. Οι δε Κινέζοι έχουν κάνει θαύματα, έφτιαξαν μία Σαγκάη που δεν διαφέρει πολύ της Νέας Υόρκης, και τους πήρε 20 χρόνια μόνο και οι Ρώσοι βάζουν μπρός. Μπορούμε και εμείς, έχοντας σαν κύριο γνώμονα την ανάπτυξη και το DNA μας (έχουμε την φόρμουλα όπως έγραψα στο προηγούμενο άρθρο μου) να το πετύχουμε. Όπως διαχρονικά έχουμε πετύχει στη Ναυτιλία. Ας κάνουμε και εμείς την **Smart Hellas**.

Όλοι μιλούν για ανάπτυξη, μα η ανάπτυξη στηρίζεται στο R+D (research and development), πόση έμφαση και πόσα χρήματα διαθέτει η κάθε χώρα στον τομέα της έρευνας. Εδώ, όπως ήδη ανέφερα, είμαστε ουραγοί.

Αυτό το μικρό ποσοστό της τάξης του 0,58%

πρέπει να τουλάχιστον να διπλασιαστεί άμεσα και να φτάσει στα μέσα επίπεδα της κοινότητας. Δεν άκουσα κανέναν να λέει κάτι για αυτό - ούτε καν να το αναφέρει.

Ας δημιουργήσουμε την **Smart Hellas**, ας αυξήσουμε τις δαπάνες για έρευνα (στην ανάγκη ας κόψουμε και λίγο από τον ΟΣΕ!), **ας βάλουμε όλες μας τις δυνάμεις και ας δουλέψουμε σκληρά και αποδοτικά** και θα ξεπεράσουμε την κρίση.

ΜΟΣΧΑ

ΑΘΗΝΑ

